

Väärtuste töögrupi koosolek

Aeg: 01.12.2020 kell 13.15 – 14.15

Kohal: Imbi Vilpo, Lea, Muuli, Marie Ivanova, Raili Eller, Tarvi Ree, Kristel Lempu, Imbi Veider, Lia Raat, Uuve Jakimainen.

Puudus: Ene Suit.

Päevakord:

1. Tegevustest ülevaade 1. poolaastal töögruppide ajalise plaani alusel (Google Drives);
2. Lasteaia tegevuskava eesmärkidest lähtuv 1. p-a keskkonna tegevuste analüüs;
3. Rühmade koondtabeli tutvustamine, kust saab ülevaate kõikide rühmade projektides väärtuste-teemalistest eesmärkidest (RK teema Tervis ja heaolu, läbiv valdkond), tegevustest ja vastavast analüüsist.

VÄÄRTUSMÄNGUD ELLU! („söödavaks, maitsvaks“)

EESMÄRK	TEGEVUSED EESMÄRGI TÄITMISEKS	KOKKULEPPED (aeg, vastutaja jmt)
rühmade aasta eesmärgid ja põhimõtted on lasteaia põhiväärtustest-kokkulepetest, konkreetse aasta prioriteetidest, rühma eripärast, vajadustest lähtuvad; -kokkuvõttev pr analüüs on pr eesmärkidest (laste oskused) lähtuv ja kompaktned;	Vt rühmade tabel	
kõik rühmad kasutavad sots oskuste kujundamiseks ja la väärtuste toetamiseks tunnustatud metoodikat (valik - Kiusamisest vaba, Samm-sammult), meie väärtusmängud/raamat;	Vt rühmade tabel	
laste päevad on oluline sotsiaalsete oskuste arendamine	<ul style="list-style-type: none">• igapäevane (N: teistega arvestamine, oma järjekorra ootamine, koostöö, mängu võtmine ja sõbralikult kõrva- või koosmäng);• teadlikult teine suund: üldoskuste prioriteet	

	valdkondlike oskuste ees (N: oma järjekorra ootamine - matem (loendamine, mitu?, mitmes?, kes on ees, kes taga);	
töötajad on võimestatud; sj pühendunud töötaja on motiveeritud/tunnustatud, ilma teisi häirimata	<ul style="list-style-type: none"> vastupidine tunnetus: koroonajaal tunnevad töötajad puudust üksteisega suhtlemisest, pole võimalust üksteise tööd näha, kogemusi vahetada, tunnustada; ka juhtkonnalt tagasiside vähene. 	
projektidesse planeeritud teadlikult väärtused, tervis ja Roheline kool ja digiteemad (töögruppide tegevuskavade ja õppekava loomine);	Vt rühmade tabel	
töötaja osaleb oluliste otsuste tegemisel	<ul style="list-style-type: none"> sai ise tööjoped valida; sünnipäeva puhul sai 300.- rühma mänguasu valida; rühma saab igaüks ise kujundada, st rühm on sinu nägu; olulised otsused tehakse koos (N: laste õues vastuvõtmine) töögruppide arutelud 	
Nähtavus: Me kanname... väärtuseid	<ul style="list-style-type: none"> väärtused on tajutavad igapäevategemistes, rühmade projektides, meie lasteaia otsustes; artikkel Kodu-Uudistes väärtuskonkursi tulemustest "Hea lasteaia edendaja" 	märts - alustame konkurssi midriloomade suveriietele; apr, mai - artikkel Õpetajate Lehte (väärtuste raamat ja -mängude kogumik).

VÄÄRTUSED RÜHMADE PROJEKTIDES (1. POOLAASTA 2020)

Iga rühm leidis võimaluse, kuidas lapsi huvitanud teemaga lõimida väärtused õppekavast, põhiväärtused, sh väärtusmängud ja toetava programmi (Kiusamisest vabaks või Samm-sammult) tegevused.

RÜHM	EESMÄRGID	VÄÄRTUSMÄNGUD (nimetused)	Kiusamisest vabaks või Samm-Sammult programmi tegevused	MUUD TEGEVUSED	ANALÜÜS
MLI	<p>Laps kontrollib oma käitumist vastavalt üldlevinud viisakusreeglitele ja korrigeerib seda vajadusel</p> <p>laps põhjendab oma seisukohti ja lahendab konflikte sõnaliselt</p> <p>Laps osaleb rühma reeglite koostamisel</p> <p>Laps osaleb väärtusmängudes ja järgib mängureegleid</p>	<p>"Mina tunnen"</p> <p>"Mina tunnen" 2 variant, ka loo jutustamise kuulamine</p> <p>Bee- bot: Tervisepüramiid</p>	<p>Karude koosolek: kuidas on meil koos olla hea? Algus rühmareeglite koostamisele</p> <p>Loo kuulamine raamatust - "Musta kassi naabrid."</p> <p>Karude koosolek . Millal on mul hea? Kuidas muutuda rahulikuks. Hingamisharjutus</p> <p>Piret Raua loo "Juurtega aed" kuulamine, küsimustele vastamine.</p> <p>Karude koosolek: meenutame lugu, arutame, mis õige-väär. Väärtuse leidmine</p> <p>Jõuluajal soovin head. Millised on soovid?</p>	<p>Rühmareeglite koostamine.</p> <p>Oma allkirja kirjutamine-perenime kinnistamine.</p>	<p>Meie rühma reeglid on lastega läbi arutatud, kokku lepitud ning neist kinnipidamine ei valmista mingeid raskusi. Alati on koosolekuga kaasas massaaž, mis tõesti õpetab kaaslasega hoolivalt käituma. Küsimine/tänamine, ettevaatlikkus ja palju positiivseid emotsioone.</p> <p>Loo kuulamine andis taas lastele võimaluse rääkida liiklusreeglitest ja enda ohutust/õigest käitumisest.</p> <p>Hea oskus kuidas end rahustada kui ollakse konfliktiolukorras. Tekitab lapses positiivse emotsiooni.</p> <p>Väga hea lugu, mis annab teadmisi - me kõik võime olla omamoodi, tähtis on, et ei teeks teistele liiga. Sa tohid olla nagu oled!</p> <p>Arutelu lõpeb tõdemusega, kingitused on head kuid olla koos kodus, olla sõpradega, kuulda häid sõnu on veelgi parem.</p> <p>Mängima oleme alati valmis ja reeglitest kinnipidamine muudab mängud alati veelgi põnevamaks. Vanus ju selline - õige/vale on väga tähtsad.</p> <p>Lastele pakkus lõbu väljendada tugevaid emotsioone viha, kurbus. Selgus ka, et "näo lugemine" on keeruline.</p>

MHO	<p>-laps kasutab elementaarseid viisakusväljendeid (palun, aitäh, tere, head aega) meeldetuletusel/iseseisvalt</p> <p>-laps kasutab mängudes loovalt erinevaid (ise tehtud) vahendeid</p> <p>-laps püüab/lahendab konflikti sõnade abil</p> <p>-laps püüab/oskab teistega arvestada ja teha koostööd</p> <p>-laps annab teada oma vajadustest</p> <p>-laps tunneb rõõmu</p>	<p>“Lilleväli” “Liivatassijad” “Arheoloogid” “Päevapiltnikud” “Pusled” “Lilleväli 2” “Pallimäng”</p>	<p>Kutsikas Rufus ja tigu Teodor külastasid lapsi ja aitasid probleeme lahendada või jutustasid oma loo.</p>	<p>-igapäevaelu lasteaias</p> <p>-laste huvi – meisterdused, keskkonna loomine, mis omakorda soodustab mängu rikastumist (kool – kõrbekool – igatsus palmisaare järele – džungel).</p> <p>Väärtusmängudele ise loodud vahendid.</p> <p>-eeskuju – nii täiskasvanu kui rühma(lasteaia)kaaslane; käitun oma sõnade kohaselt (sõna ja tegu ei erine)</p> <p>-kõik algab märkamisest – keskkond, milles on hea olla, kus eksimusi ei arvustata, julgus eristuda ja enda eest seista, küsida küsimusi ja saada vastuseid -lähtume laste huvidest ja soovidest</p>	<p>-laps kasutab elementaarseid viisakusväljendeid (palun, aitäh, tere, head aega) meeldetuletusel/iseseisvalt – osadel asi käpas, teistel suuri raskusi. Ei kasuta ka meeldetuletusel ja käskiv kõneviis on teatud lastel domineeriv. Võtab aega.</p> <p>-laps kasutab mängudes loovalt erinevaid (ise tehtud) vahendeid – jah, aga kuna jätkuprojektis loome omatehtud vahenditega ka õue uued mängukeskkonnad, siis jätame selle eesmärgi alles. Vaatame, kuidas asi õues toimub. (Ei ole veel õue jõudnud – vahendid ja nägemus on olemas)</p> <p>-laps püüab/lahendab konflikti sõnade abil – teoorias jah, raskusi selle teoreetilise poole praktikasse kandmisel.</p> <p>-laps püüab/oskab teistega arvestada ja teha koostööd – hakkab looma, rühmal hakkab tekkima nõ oma-rühma-tunne. Päris omandatuks ei saa siiski pidada.</p> <p>-laps annab teada oma vajadustest – on lapsed, kellel see oskus puudub. Harjutame edasi.</p> <p>-laps tunneb rõõmu – jah. Aga tore oleks seda ka jätkuprojektis kohata.</p>
MHI	<ul style="list-style-type: none"> Laps teeb vahet hea ja halva käitumise vahel, mõistab, et inimesed võivad olla erinevad. Laps on julge ja kaastundlik grupitöös aitamaks sõpra. 	<p>Miditriinu seiklused.</p> <p>Tusatuju päev</p>	<p>Rühma reeglite meeldetuletamine, vestlus teemal, “milleks reegleid vajame”.</p> <p>Arutelud rühma päevateemadel “hea” ja “halb” käitumine. “Kuidas olla nii, et kõik tunneks ennast hästi?”</p>	<p>Rühma reeglite ühine koostamine ja esitlemine rühmas.</p> <p>Õhtune arutelu, kuidas päev läks ja laste otsused, keda klepsudega tunnustada.</p>	<p>Kuna rühmas on 2 probleemse käitumisega last on hea ja halva käitumise arutelu, meil igapäevane.</p> <p>Lapsed saavad aru, et kõik ei ole ühesugused. Mõnedel on oma emotsioonidega toimetulemine raskem ja mõistavad, et teised ei pea sellepärast neid erilisi lapsi endale eeskujuks seadma. Rühmas on üldiselt rahulik õhkkond ja need probleemsed lapsed ei tunne ennast</p>

	<ul style="list-style-type: none"> Laps saab aru, et mängus tuleb ette kaotamist ja võitmist. Laps nimetab küsimisel sõbra positiivseid omadusi; Laps selgitab, kuidas mõned inimeste loodud esemed mõjuvad loodusele halvasti (nt autode heitgaasid, põlev plastmass). 		väärtusraamatu jutu "tusatuju päev" arutelu.		teiste poolt tõrjutuna ning nad võetakse meelesdi mängu.
MKU	<p>*Laps järgib rühmas kokkulepituid reegleid.</p> <p>*Laps väljendab oma soove, emotsioone, seisukohti kõne abil ja püüab jõuda kokkuleppeni.</p> <p>*Laps kasutab õigesti mõningaid viisakusväljendeid.</p> <p>*Laps kujundab õpetajaga koos tähtpäevakaardi sündmuse meeoluga sobivate motiividega.</p> <p>*Laps suhtub heasoovlikult kaaslaste töösse.</p> <p>*Laps suudab teistega koos tegutseda ja teeb eesmärgi nimel koostööd.</p> <p>*Laps suudab arusaamatusi lahendada kõne abil.</p>	<p>*Joogamõmmi lõdvestus- harjutused.</p> <p>*Midri-memory.</p> <p>* Värvid meie söögilaul.</p>	<p>*Väikeste karude saabumine alates 1.advendist - tulid tagasi meile jõulurahu tooma.</p> <p>*Sõber Karu adventikalender.</p> <p>*Sõber karu värvipiltide värvimine.</p>	<p>*Rühmareeglid, milles kajastuvad ka väärtused.</p> <p>*Õues viibimine.</p>	<p>*Projekti lõpuks said enamik lastest reeglid selgeks, lapsed suunasid reeglite osas eksivaid lapsi ise vastava märgi juurde, mis reeglit illustreeris.</p> <p>*Toimus palju iseseisvat loomistegevust paberites</p> <p>t</p> <p>*Iga laps sai võimaluse teha üks sünnipäevakaart, mis loosi tahtel õppeaasta jooksul sünnipäevalastele kingitakse.</p>

	<p>*Laps mängib (väärtus)lauamänge, kus järgib lihtsamaid reegleid ning õpib oma järjekorda ootama</p>				
MTR	<p>☒ Laps oskab jagada rõõmu ja lohutada kurba sõpra mure puhul (oskab rääkida mis teeb rõõmu ja lohutada sõnaga, teen pai)</p> <p>☒ Laps selgitab kuulnud muinasjutu tegelaste käitumise põhjal „hea” ja „halva” tähendust (lood väärtus raamatust, hea ja halb piraat, meie oleme piraadid , kes teevad head!)</p> <p>☒Laps fantaseerib (mängus, aitab projekti arendamisel)</p>	<p>☒mäng pörandal Täringu mäng. .tundub et see toimib .</p> <p>☒ “Üllatus ei hüüa tulles” jutu lugemine ja etenduse vaatamine.</p> <p>☒Jutt “Roosa seelik”</p>	<p>☒ Näidis kaardid "Kiusamisest vabaks”</p>	<p>☒Hommikuringis kohene rääkimine probleemist.</p> <p>☒Piraadid. (kostüümid, abivalmis, lohutaja , näidis kaardid "Kiusamisest vabaks")</p> <p>☒Korgid, kivid, nõöbid, erinevate suuruste ja kinnitusega klotsid.</p>	<p>☒ Mäng toimis ja meeldis lastele. Ka selgitamine ringis toimib. Ka eraldi vestlused.</p> <p>☒Mõningad ei soovi rolls veel. Suurem osadel lastel meeldib rollimäng ja püsivad rollis.</p> <p>☒Mõned suudavad kohe mängu leida. Peab veel suunama, mida nendega teha saab. Mäng läks käima ka suurte autodega, tänu korkidele. Nööpide värvimine meeldis . Sellest sai mäng kööki.</p> <p>☒ Mõned juba kasutavad seda, aga kuulaja ei võta seda veel tõsiselt. Jätkab tegevust.</p>

	<p>¤Laps väljendab oma soove sõnade abil, emotsioone rääkimisega ja püüab jõuda kokkuleppeni täiskasvanu abil (proovime lahendust: " STOPP! MA EI SOOVI SINUGA RÄÄKIDA, MÄNGIDA, AIDATA) Äkki toob lahenduse, kurjalt ja kõvasti rääkimise vastu. Ka tõukamise. Käed ei ole rääkimiseks.</p> <p>¤Laps mängib lauamänge, kus järgib lihtsamaid reegleid ning õpib oma järjekorda ootama (loome oma lauamängu, väärtusmäng).</p> <p>¤Laps suudab koos teistega tegutseda ja teeb eesmärgi nimel koostööd (leitakse mängukaaslane ja mängides areneb mäng: grupitöös (ka riietumine, lauasöömine, sünnipäevad, võimlemine, laulmine) kuulab ja paneb tähele).</p>	<p>¤Täringumäng põrandal</p>	<p>¤Kiusamisest vabaks kaardid.</p>	<p>¤Ilgapäevane meelde tuletus sõnadega rääkimine.</p> <p>¤ Arengumängud (mustri ladumine värvide järgi, värvi järgi kivikeste sorteerimine, jutukese kuulamine ja mõistmine, tähelepanu. Vajalik arengumappi.).</p> <p>¤ Laste mängu vaatlus koos , kõrvuti ja ajaline. pildistamine. Vestlused hommikuringis.</p>	<p>¤Ootamine juba hakkab tulema. Saavad aru mängu reeglitest.</p> <p>¤ On veel lapsi kes ei soovi: ei koos ega kõrvutimängu. Kuid osa lapsi mängivad juba ka kolmekesi koos.</p>
MKI	Laps osaleb väärtusmängudes.	Kes sa oled - H, A-Õ, R-S.		Rühmareeglites kajastuvad väärtused hoolivus, tervis, rõõmsameelne ja suhtlev.	Beeboti käsitlemine on laste jaoks väga keeruline. Lastel puudub põhjus-tagajärg seos.

	Laps proovib järgida mängureegleid väärtusmängudes.	Värvilised pallid - R-S, A-Õ, H.		Igapäevaselt tegevustest tulenevate emotsioonide peegelda.	Kõik ei saanud kohe alguses mängu ülesandest aru ning nende jaoks oli lihtsalt põnev pallide auku asetamine. Mängida tuleb kolme lapsega, muidu ei jõua jälgida kas lapsel õnnestub või mitte. Mängu eesmärk läheb sellisel juhul kaduma.
--	---	----------------------------------	--	--	---

Protokollis Lia Raat